

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

МАЈРА ДАУТБЕГОВИЋ

Члан Представничког дома

Парламент Федерације Босне и Херцеговине

Primaljeno:		24 -05- 2022	
Org. jed.	Vrednost	Priloga	Vrijednost
01 -	02 -	1052	22

3x5

ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ КОНГРЕСА

н / р Председавајући г. Мирсад Заимовић

На основу члана 163. и 165. Пословника Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08 и 26/20).) на разматрање и прихватање достављам **НАЦРТ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРАНСПЛАНТАЦИЈИ ОРГАНА И ТКИВА У СВРХУ ЛЕЧЕЊА.**

Нацрт закона у прилогу овог акта достављам као посебан документ.

Мајра Даутбеговић

Daubegović Majra

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРАНСПЛАНТАЦИЈИ ОРГАНА И
ТКИВА У СВРХУ ЛЕЧЕЊА**

Сарајево, мај 2022

ЗАКОН
**О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРАНСПЛАНТАЦИЈИ ОРГАНА И
ТКИВА У СВРХУ ЛЕЧЕЊА**

Члан 1.

У Закону о трансплантацији органа и ткива у сврху лијечења ("Службене новине ФБиХ" бр. 75/09 и 95/17), у члану 20. послије става (3). додају се нови ст. (4) и (5) који гласе:

(4) „Изузетно од става 3. овог члана, људски орган живог даваоца, који се због биолошке некомпатибилности не може пресадити сродном примаоцу или супружнику или ванбрачном партнери, може се пресадити несродном примаоцу, у року од програм унакрсних донација између два или више парова.”

(5) „Ближје услове и начин реализације програма из става 4. овог члана прописује министар.

Претходни став (4) постаје став (6).

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

I - УСТАВНИ И ПРАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о трансплантији органа и ткива у сврху лијечења ("Службене новине ФБиХ" бр. 75/09 и 95/17) садржан је у одредби члана ИВ. А. 7. 20. тачка. г) иу вези са одредбама члана ИИИ. 2. тачка. б) и члан ИИИ. 3. став (1) и (3) Устава Федерације Босне и Херцеговине. Наиме, одредбом члана ИИИ. 2. тачка. б) прописано је да су за здравство надлежни федерална влада и кантони, док су одредбе члана ИИИ. Став 3 (1) и (3) предвиђа да савезна влада има право да утврђује политику и доноси законе у овој области.

II – РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Објашњење

Одредбом члана 20. Закона о трансплантији органа и ткива у медицинске сврхе („Службене новине ФБиХ“ бр. 75/09 и 95/17), узимање органа или ткива од живог даваоца може се спроводи у корист прималаца у случају сродства, брачне и ванбрачне заједнице и тазбинског сродства до укључујући и четвртог степена сродства. Међутим, често се дешава да се орган живог даваоца не може пресадити сродном примаоцу, супружнику или ванбрачном партнерију због биолошке некомпабилности, што би омогућило да се наведеним изменама и допунама Закона то уради на неповезан начин, у оквиру програма унакрсног донирања, који укључује два или више новца.

Трансплантија крстом, крстом или домино већ је увек примењена у свету, законом је дозвољена у земљама у окружењу, а према речима стручњака даје позитивне резултате. Идеја о унакрсној трансплантији органа рођена је касних 1980-их у Сједињеним Државама. За пацијенте који немају одговарајућег донора, унакрсна трансплантија је одлична прилика, јер имају шансу да добију орган од донора са којим нису у сродству, док његов донор поклања орган другом пацијенту. Кроз унакрсну трансплантију, пацијенти могу добити орган без високог имуношког ризика. Програм унакрсне трансплантије повећава шансе за проналажење одговарајућег органа исте крвне групе као одговарајуће ткиво. Унакрсна трансплантија бубрега је метода трансплантије у којој два страна пара размењују бубреге. Унакрсна трансплантија бубрега даје наду пацијентима који немају сродну особу да им донирају бубрег и који не могу да пронађу преминулог донора. Заражена особа обично добија бубрег од члана уже породице. Али дешава се да не постоји генетска компатибилност између даваоца и примаоца, упркос односу – крвна група је другачија или је крвна група компатибилна, али тзв. унакрсно подударање је позитивно, тј. прималац развија антитела против ткива донора што може довести до одбацивања транспланта. Затим такав пар одлази у базу података и чека да пронађе пар са сличним проблемом. Уколико се након тестирања утврди компатибилност антигена између два пара, може се извршити унакрсна трансплантија, односно пациент из првог паре добија донорски бубрег из другог паре, за који се, упркос томе што је пациенту непознат, испоставило да је "генетски" близанац". Зауврат, донорски бубрег из првог паре иде страном примаоцу из другог паре. Трансплантија бубрега може укључивати не само два, већ и три, четири или чак шест парова који се међусобно разликују. Онда је то ланчана трансплантија. Пацијенти са трансплантијом овом методом имају дуг и здрав живот, а знатно веће шансе за излечење. Предност трансплантије од живог донора је што је време чекања на листи за

трансплантацију релативно краће, а бубрег пресађен од живог донора има дужи животни век. Код живог даваоца бубрег остаје ван тела (а самим се не снабдева крвљу) само 2 сата, а код умрлог даваоца најмање 20 сати. Сходно томе, живи бубрег је квалитетнији и делује много дуже након трансплантације (у просеку 15 година) од мртвог донора (10 година). Сходно томе, људи који добију бубрег од живог донора живе дуже. Трошкови су такође важни. Људи који чекају на трансплантацију бубрега осуђени су на дијализу годинама, а цена годишње дијализе је цена једне трансплантације.

III - ОБЈАШЊЕЊЕ ПРАВНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. предлаже се измене одредби важећег члана 20. на начин да се омогући живим даваоцима који због биолошке некомпатибилности не могу да трансплантирају орган или ткиво сродном примаоцу, супружнику или ванбрачном партнери, да то учине несродним укрштањем. -трансплантација.

Чланом 2. предложених измена и допуна прописано је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

IV – ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ

За имплементацију овог закона у Буџету Федерације Босне и Херцеговине нису потребна додатна финансијска средства.